

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Feodora Mahnovid împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, privind obligarea emiterii actului administrativ favorabil ,

împotriva deciziei din 21 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău

(Dosarul nr. 3ra-794/24

NR. PIGD 2-22053743-01-3ra-18092024)

Recursul este vădit neîntemeiat. Art. 246 alin. (2) lit. h) Cod administrativ. Dezacordul recurentei cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de casare a ei.

Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, jud. V. Ciumac
Curtea de Apel Chișinău, jud. V. Negru, I. Dutca, E. Palanciuc

8 octombrie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Oxana Parfeni, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. În data de 15 aprilie 2022, Feodora Mahnovid a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, solicitând anularea răspunsului nr.M-338/22 din 25 martie 2022 și a deciziei privind respingerea cererii în stabilirea pensiei nr.29/2021/25909, cu obligarea admiterii cererii privind stabilirea pensiei în calitate de funcționar public și restituirea cheltuielilor de judecată.

2. În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că la data de 29 noiembrie 2021, a depus la Casa Națională de Asigurări Sociale Oficiul Teritorial Cimișlia cerere privind stabilirea pensiei în calitate de funcționar public. Însă, prin decizia nr. 29/2021/25909, s-a refuzat stabilirea pensiei ca funcționar public pe motiv că solicitantA confirmă un stagiu de cotizare în serviciul public numai de 13 ani 7 luni, pe când urmează să confirme un stagiu de cotizare de 30 ani, și cel puțin 15 în serviciul public.

3. Astfel, consideră că, prezenta decizie este una ilegală urmare a interpretării incorecte a legii, din motivele că conform înscrisurilor prezentate de Feodora Mahnovid, ultima activează în calitate de grefier în cadrul judecătoriei Cimișlia începând cu 05 noiembrie 1990 și până în prezent, stagiul de muncă în calitate de grefier depășind 30 de ani. Or, a activat în funcție de grefier la Judecătoria Cimișlia începând cu 05 noiembrie 1990 până în data de 01 septembrie 2021, când a fost transferată în funcția de specialist superior al serviciului evidență și documentare procesuală a cauzelor penale și contravenționale. La data de 02 aprilie 2004 i-a fost conferit grad de calificare, urmare a cărui fapt, în temeiul hotărârii Guvernului nr. 139 din 09.02.1998 cu privire la salarizarea funcționarilor publici și persoanelor care efectuează deservirea tehnică ce asigură funcționarea autorităților publice în baza Rețelei tarifare unice, i-a fost stabilit și spor lunar și categorie de salarizare.

4. În drept și-a întemeiat cererea de chemare în judecată pe prevederile art.29 alin. (2) din Legea serviciului public nr. 158 din 04 iulie 2008, Hotărârea Guvernului nr. 412 din 22 aprilie 2004, art. 19, art. 172, art. 208 din Codul

administrativ și art. 5, art. 6, art. 22, art. 26, art. 39, art. 55, art. 56, art. 94, art. 121, art. 122, art. 166 și art. 167 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

5. Prin hotărârea din 4 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-a admis parțial acțiunea, s-a anulat decizia nr.29/2021/25909, emisă de oficiul teritorial Cimișlia al Casei Naționale de Asigurări Sociale de respingere a cererii în stabilirea pensiei ca funcționar public Feodorei Mahnovid și răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.M-538/22 din 25 martie 2022 și s-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să admită cererea depusă de Feodora Mahnovid privind stabilirea pensiei în calitate de funcționar public. În rest pretențiile s-au respins ca neîntemeiate.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

6. La 17 noiembrie 2022 Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat apel nemotivat, iar la 23 martie 2023, apel motivat împotriva hotărârii din 4 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi decizii, prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

7. Prin decizia din 21 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 4 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

8. Curtea de Apel a reținut că, conform Anexei nr.1 din Legea serviciului public nr.443-XII din 04 mai 1995, în autoritățile publice care cad sub incidența legii serviciului public, intră și organele instanțelor judecătorești, procuraturii, serviciului diplomatic, serviciului fiscal, Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției, inspectoratelor de stat, controlului vamal, securității statului, din organele de interne, organele apărării, precum și persoanele care dețin funcții publice în autoritățile publice enumerate, a căror activitate nu este reglementată prin acte legislative speciale privind statutul juridic al acestor autorități publice.

9. Instanța de apel a notat că prima instanță corect a stabilit că, perioada de activitate a Feodorei Mahnovid în funcția de grefier din 05 noiembrie 1990 – 30 mai 2003, urmează a fi inclusă în stagiul de cotizare în serviciu public, care acordă dreptul la pensie ca funcționar public. Or, reieșind din circumstanțele speței raportate la normele de drept enunțate, Judecătoria Cimișlia, unde a activat Feodora Mahnovid în calitate de grefier din 05 noiembrie 1990 până în data de 01

septembrie 2021, face parte din categoria autorităților publice care cad sub incidența Legii serviciului public, iar în coroborare cu prevederile art. 29 alin. (2) din Legea serviciului public nr.443-XII din 04 mai 1995 (în vigoare la data relevantă speței), în vechimea în muncă în serviciul public se includ, de asemenea, și perioadele de activitate în autoritățile administrației publice care au funcționat pe teritoriul Republicii Moldova până la punerea în aplicare a prezentei legi.

10. Reieșind din faptul că, organele instanțelor judecătorești, fac parte din categoria autorităților publice care cad sub incidența legii serviciului public, se constată asupra necesității aplicării prevederilor legale enunțate, și prin urmare asupra temeiniciei includerii în stagiul serviciului public, a perioadei de activitate în funcție de grefier, cuprinsă între 05 noiembrie 1990 și 30 mai 2003. Or, funcționarul public reprezintă persoana care ocupă funcție de stat remunerată și care dispune de ranguri și grade, stabilite în conformitate cu principiile prezentei legi, ceea ce se regăsește în speță, iar în data de 02 aprilie 2004, Feodorei Mahnovid i-a fost conferit grad de calificare, urmare cărui fapt, în temeiul Hotărârii Guvernului nr.139 din 09.02.1998 cu privire la salarizarea funcționarilor publici, i-a fost stabilit și spor lunar de performanță și categorie de salarizare.

11. Totodată, instanța de apel a reținut că, calitatea de funcționar public al Feodorei Mahnovid este stabilită și prin lege specială și anume art. 3 din Legea privind statutul și organizarea activității grefierilor din instanțele judecătorești nr. 59 din 15 martie 2007. Respectiv, este neîntemeiat refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale de a-i stabili și achita Feodorei Mahnovid pensie în calitate de funcționar public, or ultima întrunește toate condițiile cumulative pentru a beneficia de această pensie.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

12. La 26 iunie 2024, Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat recurs împotriva deciziei din 21 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului și casarea integrală a deciziei cu pronunțarea unei noi decizii de respingere a acțiunii ca neîntemeiată.

ARGUMENTELE RECURSULUI

13. În motivarea recursului, a susținut că instanța de apel a aplicat greșit prevederile legale relevante și a omis examinarea detaliată a circumstanțelor esențiale ale cauzei, astfel că concluziile instanței de apel sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei. Or, instanța de apel nu a analizat multilateral legislația în vigoare relevantă la caz.

14. Totodată, s-au invocat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora le-a fost dată apreciere, redând conținutul prevederilor normelor legale.

15. Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimetei și reprezentantului acesteia copia recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, cu înștiințarea despre posibilitatea prezentării referinței.

16. Până la examinarea prezentei cereri de recurs careva referințe nu au fost depuse.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

17. Art. 244 alin. (1) Cod administrativ prevede următoarele:

„(1) Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.”

18. Art. 245 Cod administrativ relevă că:

„Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea hotărârii sau a deciziei motivate, dacă legea nu stabilește un alt termen”

19. Art. 245¹ din Codul administrativ prevede că:

„(1) Recursul este admis dacă: a) interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție; b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție; c) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces; d) hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor; e) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv; f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit. c) și d) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

(3) Aprecierea probelor dată de prima instanță și instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului în care se invocă temeiul de la alin.(1) lit. d) sau a cazului în care Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudecare. La examinarea recursului într-o cauză care a fost trimisă anterior la rejudecare pot fi prezentate probe noi dacă acestea au fost restituite nejustificat sau nu au fost reclamate de către instanța de judecată contrar prezentului cod.”

20. Art. 246 alin. (1) și (2) lit. h) Codul administrativ prevede că:

„(1) Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.

Alineatul (2) al aceluiași articol statuează la lit. h) că, recursul se declară inadmisibil în special când recursul este vădit neîntemeiat.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

21. Referitor la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată atestă că decizia motivată a fost notificată recurentei la 19 iunie 2024, iar recursul a fost depus, cu respectarea prevederilor art. 245 din Codul administrativ.

22. Din analiza prevederilor legale reținute supra, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil bazat pe temeuri concludente și serioase. Astfel, normele citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

23. În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

24. Completul Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

25. Instanța de recurs atestă că motivele de casare, invocate în recurs, nu relevă temeuri justificate care să convingă că există o aparență privind interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural sau că aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

26. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul depus conține obiecții de fapt și de drept similare celor expuse în referință și cererea de apel, care au fost analizate de către Curtea de Apel, fiind apreciate în mod corespunzător. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în prima instanță, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

27. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia

hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ.

28. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată.

29. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretări și/sau aplicări eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea pretins argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

30. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

31. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

32. Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot

fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

33. Din aceste motive, în conformitate cu art. 230 și art. 246 alin.(2) lit. h) din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară ca inadmisibil recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Oxana Parfeni